

3. Vnitrokrajské stěhování

Vnitrokrajská migrace je tvořena stěhováním mezi obcemi uvnitř okresu a stěhováním mezi okresy v rámci kraje. Během sledovaného období bylo zaznamenáno 1 702 tis. stěhování uvnitř krajů, což představuje zhruba dvě třetiny celkového stěhování v ČR. Větší měrou je zastoupeno stěhování na „kratší vzdálenost“, tedy uvnitř okresu (1 207 tis.), jenž je téměř 2,5 krát větší než meziokresní stěhování (495 tis.). Rozsah vnitrokrajské migrace od začátku období klesá až do minima v roce 1996, ve které je rozdíl oproti počátku 34 tis. osob. Pak následuje vzestup i když ne v každém roce, ale trend je jednoznačně stoupající. I zde je lokální maximum jako při mezikrajském stěhování v roce 2002, které ovšem nedosahuje hodnoty ze začátku období.

Průměrný věk migrantů se zvyšuje, ve sledovaném období vzrostl z 26,6 roků na téměř 31 roků. Růst věku stěhujících se je v přímé souvislosti se stárnutím populace v naší zemi. Ženy jsou v průměru za celé období o 2,3 roky starší než muži. V jednotlivých letech byly největší jednorokní věkové skupiny stěhujících se mužů v rozmezí 22 až 29 letých a žen 19 až 26 letých. Vůči mezikrajskému stěhování jsou migranti uvnitř kraje v průměru o jeden rok mladší, největší jednoleté skupiny mužů i žen jsou identické.

Objem stěhování uvnitř krajů podle věkových skupin za roky 1991-2004

Věková skupina	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Celkem
počet															
do 14	33 044	32 690	30 498	25 737	26 023	23 749	24 091	24 749	24 334	24 040	24 086	25 636	24 535	25 017	368 229
15-19	15 593	15 418	13 520	11 238	10 003	8 817	8 276	8 078	7 551	6 962	6 899	7 164	7 234	7 265	134 018
20-29	52 767	50 810	46 173	39 290	38 857	37 609	38 675	40 033	39 754	39 796	39 147	41 705	37 916	37 526	580 058
30-39	16 601	16 389	15 214	13 277	13 519	13 354	14 047	15 399	15 590	16 605	17 925	20 466	20 568	22 704	231 658
40-49	9 730	9 916	9 281	8 937	8 994	8 842	9 424	9 984	9 876	10 231	10 499	11 435	11 429	12 146	140 724
50-59	4 865	4 938	4 901	4 688	4 746	4 769	5 464	6 164	6 467	6 867	7 056	8 430	8 200	8 645	86 200
60 a více	10 807	11 734	12 266	12 686	11 747	12 240	12 094	12 050	11 848	11 255	10 276	11 340	10 340	10 574	161 257
Celkem	143 407	141 895	131 853	115 853	113 889	109 380	112 071	116 457	115 420	115 756	115 888	126 176	120 222	123 877	1 702 144
podíl v %															
do 14	23,0	23,0	23,1	22,2	22,8	21,7	21,5	21,3	21,1	20,8	20,8	20,3	20,4	20,2	21,6
15-19	10,9	10,9	10,3	9,7	8,8	8,1	7,4	6,9	6,5	6,0	6,0	5,7	6,0	5,9	7,9
20-29	36,8	35,8	35,0	33,9	34,1	34,4	34,5	34,4	34,4	34,4	33,8	33,1	31,5	30,3	34,1
30-39	11,6	11,6	11,5	11,5	11,9	12,2	12,5	13,2	13,5	14,3	15,5	16,2	17,1	18,3	13,6
40-49	6,8	7,0	7,0	7,7	7,9	8,1	8,4	8,6	8,6	8,8	9,1	9,1	9,5	9,8	8,3
50-59	3,4	3,5	3,7	4,0	4,2	4,4	4,9	5,3	5,6	5,9	6,1	6,7	6,8	7,0	5,1
60 a více	7,5	8,3	9,3	11,0	10,3	11,2	10,8	10,3	10,3	9,7	8,9	9,0	8,6	8,5	9,5
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

V přepočtu na 1 000 obyvatel je nejvyšší intenzita migrace 20-26 letých mužů i žen. Podíl žen je trvale vyšší a v průměru tvoří 52,5 %.

Intenzita vnitrokrajské migrace podle vzdělání a věku vztahená k výsledkům ze SLBD 2001 je nejvyšší u osob se středním vzděláním ve věku do 24 roků, u mezikrajské migrace se nejintenzivněji stěhují vysokoškoláci do 29 roků. Osoby se základním, úplným středním a vysokoškolským vzděláním se uvnitř kraje stěhují se zhruba stejnou intenzitou.

Podíl stěhujících se osob žijících v manželství v čase klesá a naopak podíl svobodných migrantů roste. Od roku 1998 zaujímají největší část migrantů svobodní. Při mezikrajském stěhování je podíl svobodných v průměru za celé období o 4 body vyšší a největší podíl na stěhování mají již od roku 1994.

Stěhování uvnitř krajů podle rodinného stavu za roky 1991-2004

Rodinný stav	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Celkem
počet															
Svobodní	54 729	54 468	50 431	44 768	45 493	43 337	45 057	47 691	48 409	49 516	50 247	55 570	53 849	55 850	699 415
Ženatí (vdaně)	69 654	67 622	62 531	52 703	50 151	46 189	46 083	47 293	46 793	46 538	46 222	49 508	45 929	46 917	724 133
Rozvedení	11 753	11 775	10 661	9 978	10 430	11 554	12 653	13 351	12 532	12 473	12 864	13 966	14 035	14 780	172 805
Ovdovělí	7 271	8 030	8 230	8 404	7 815	8 300	8 278	8 122	7 686	7 229	6 555	7 132	6 409	6 308	105 769
Celkem	143 407	141 895	131 853	115 853	113 889	109 380	112 071	116 457	115 420	115 756	115 888	126 176	120 222	123 877	1 702 144
podíl v %															
Svobodní	38,2	38,4	38,2	38,6	39,9	39,6	40,2	41,0	41,9	42,8	43,4	44,0	44,8	45,1	41,1
Ženatí (vdaně)	48,6	47,7	47,4	45,5	44,0	42,2	41,1	40,6	40,5	40,2	39,9	39,2	38,2	37,9	42,5
Rozvedení	8,2	8,3	8,1	8,6	9,2	10,6	11,3	11,5	10,9	10,8	11,1	11,1	11,7	11,9	10,2
Ovdovělí	5,1	5,7	6,2	7,3	6,9	7,6	7,4	7,0	6,7	6,2	5,7	5,7	5,3	5,1	6,2
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Poznámka: V roce 2004 bylo 22 osob bez zjištěného rodinného stavu

Nejčastějším důvodem stěhování uvnitř kraje jsou důvody bytové a následování rodinného příslušníka, které tvoří více než polovinu všech případů. Během sledovaného období nejvíce vzrostl podíl bytových důvodů, větší podíl začaly zaujímat i „jiné“ důvody. Téměř o polovinu se snížilo stěhování z důvodu sňatku. Ženy se více než muži stěhují ze zdravotních důvodů a kvůli sňatku, naopak muži více z důvodů bytových. Oproti mezikrajskému stěhování je podíl bytových důvodů u vnitrokrajské migrace o zhruba 9 bodů větší.

Struktura objemu stěhování uvnitř krajů podle důvodu stěhování a pohlaví v souhrnu za roky 1991- 2004

Důvod stěhování	podíl v procentech			
	Celkem	Muži	Ženy	Rozdíl muži - ženy
Změna pracoviště	2,1	2,7	1,5	1,2
Přiblížení k pracovišti	3,1	3,8	2,5	1,3
Učení, studium	0,5	0,5	0,5	-0,0
Zdravotní důvody	5,3	3,5	6,9	-3,4
Sňatek	9,6	8,6	10,5	-1,9
Rozvod	3,1	3,2	2,9	0,3
Bytové důvody	29,1	30,2	28,1	2,1
Následování rodinného příslušníka	27,4	27,8	27,0	0,8
Jiné důvody	19,8	19,7	20,0	-0,4
Nezjištěno	0,1	0,2	0,1	0,1
Celkem	100,0	100,0	100,0	x

Téměř polovina objemu vnitrokrajské migrace se udála v lidnatých krajích Moravskoslezském (13,3 %), Středočeském (12,1 %), Ústeckém (11,4 %) a Jihomoravském (11,1 %). Ovšem při relativním vyjádření k počtu obyvatel patří většinou tyto kraje k průměrným až podprůměrným. Výjimkou je kraj Ústecký, ve kterém je intenzita stěhování nejvyšší v rámci celé ČR a činí za celé období 234 stěhování na 1 000 osob. Značně nadprůměrná hrubá míra migrace je i v kraji Jihočeském (214) a Karlovarském (208). Nejnížší intenzita stěhování je uvnitř Vysočiny (156) a kraje Jihomoravského (165). Počet stěhování má od roku 1991 u všech krajů sestupnou tendenci až zhruba do poloviny období, kdy následuje pozvolný růst a v případě Jihomoravského kraje dokonce mírně nad původní stav.